

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ

Εταιρεία – μέλος του ΣΑΤΕ υπέβαλε το ακόλουθο ερώτημα:

«Σε ανοιχτό διαγωνισμό δημοσίων έργων που καλούνται να συμμετάσχουν εργοληπτικές επιχειρήσεις με ενημερότητα πτυχίου αλλά και εργοληπτικές επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα πτυχίου σύμφωνα με το πρότυπο τεύχος διακήρυξης «Τύπου Β» που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. Δ17α/02/101ΦΝ437/24.3.05 (ΦΕΚ 408 Β' 29-3-05) απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., οφείλουν οι διαγωνιζόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις με ενημερότητα πτυχίου να προσκομίσουν κατά την κατάθεση των προσφορών τους τουλάχιστον επικαιροποιημένη υπεύθυνη δήλωση για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων τους;»

Η απάντησή μου επί του ανωτέρω ερωτήματος έχει ως ακολούθως:

1. Με την Υ.Α. Δ17α/06/18/Φ.Ν. 437/2-2-2006 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. εγκρίθηκε η 2^η βελτίωση των πρότυπων τευχών διακηρύξεων ανοικτής δημοπρασίας. Ο Τύπος Β' διακήρυξης αφορά έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου και στα οποία καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις με ενημερότητα πτυχίου, αλλά και επιχειρήσεις χωρίς ενημερότητα πτυχίου.

Η υποσημείωση υπ' αρ. 26 του άρθρου 23.2 του πρότυπου τεύχους διακήρυξης Τύπου Β' αναφέρει, ότι «η Ενημερότητα Πτυχίου απαλλάσσει από την υποχρέωση προσκόμισης των αντίστοιχων επιμέρους δικαιολογητικών των περιπτώσεων α' – και ε', ζ' και η' του άρθρου 23.2». Η περίπτωση η' αναφέρεται στην υποχρέωση προσκόμισης της υπεύθυνης δήλωσης για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων, από την οποία (υποχρέωση) ρητώς απαλλάσσονται οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που μετέχουν στον διαγωνισμό με Ενημερότητα Πτυχίου.

Περαιτέρω, στην υποσημείωση 27, που υπάρχει στο τέλος της ανωτέρω περίπτωσης η', ορίζονται τα εξής: «Μεταβολές στο ανεκτέλεστο δεν

επηρεάζουν την ισχύ της Ενημερότητας Πτυχίου (για το χρόνο που αυτή χορηγήθηκε) εκτός της περίπτωσης υπέρβασης του συνολικού κατά τάξη ΜΕΕΠ ανεκτέλεστου εργολαβικών συμβάσεων». Η έννοια της παραπάνω υποσημείωσης είναι προφανής: Η ενδεχόμενη μεταγενέστερη του χρόνου έκδοσης της Ενημερότητας Πτυχίου μεταβολή στο ύψος του ανεκτελέστου μέρους των εργολαβικών του συμβάσεων δεν γεννά υποχρέωση του διαγωνιζομένου να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση που να καλύπτει τις επιγενόμενες του χρόνου έκδοσης της Ενημερότητας Πτυχίου μεταβολές, ούτε επηρεάζεται η ισχύς της Ενημερότητας Πτυχίου· εάν, όμως, διαπιστωθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, ότι διαγωνιζόμενη εργοληπτική επιχείρηση έχει υπερβεί το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ανεκτελέστου, όπως αυτό καθορίζεται στην παρ. 45 του άρθρου 16 του Ν. 1418/1984 και στις κατ' εξουσιοδότηση του εν λόγω άρθρου εκδιδόμενες υπουργικές αποφάσεις, τότε η επιχείρηση αυτή αποκλείεται από τον διαγωνισμό λόγω παράβασης της ουσιαστικής απαγόρευσης υπέρβασης του ανωτάτου κατά τάξη επιτρεπόμενου ορίου ανεκτελέστου εργολαβικών συμβάσεων. Είναι αυτονόητο, ότι αποκλεισμός της ε.ε. για τον ουσιαστικό αυτό λόγο χωρεί και στις περιπτώσεις που το ύψος του ανεκτελέστου αποτυπώνεται επακριβώς στην Ενημερότητα Πτυχίου.

2.1. Γενικότερα, κατά πάγια νομολογιακή παραδοχή, η διακήρυξη αποτελεί κανονιστική πράξη της διοίκησης που δεσμεύει αμφιδρόμως αναθέτουσα αρχή και διαγωνιζόμενους και την οποία δεν δύνανται να αμφισβητήσουν μεταγενεστέρως είτε η αναθέτουσα αρχή είτε οι διαγωνιζόμενοι που έχουν μετάσχει ανεπιφυλάκτως στον διαγωνισμό.¹ Τούτο σημαίνει, ότι οι προδιαληφθέντες όροι της διακήρυξης Τύπου Β' περί Ενημερότητας Πτυχίου και ορίων ανεκτελέστου είναι ισχυροί και απόλυτα δεσμευτικοί έναντι πάντων (αναθέτουσας αρχής και διαγωνιζομένων), υπερισχύουν δε και πάσης ενδεχομένως αντίθετης διάταξης νόμου ή άλλης κανονιστικής πράξης της διοικήσεως.² Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ και μετέχουν στον διαγωνισμό με Ενημερότητα Πτυχίου, προς απόδειξη των

¹ ΣτΕ (Ολομ.) 1415/2000, ΣτΕ 4272/1999, ΣτΕ 4155/1998, ΣτΕ 3797/96, ΣτΕ 1754/96, ΣτΕ 5670/96, ΣτΕ 3984/90, ΣτΕ 4607/86, κ.ά.

² πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 977/2004, 16/2005, ΣτΕ 1502/2003

επαγγελματικών προσόντων που απαιτεί το άρθρο 22 της διακήρυξης – περιλαμβανομένων σ' αυτά και της μη υπέρβασης του ορίου ανεκτελέστου της παρ. 22.6 –, **απαιτείται** αλλά και **αρκεί** να υποβάλουν Ενημερότητα Πτυχίου και δεν υπέχουν υποχρέωση να προσκομίσουν ξεχωριστά πιστοποιητικά (με την εξαίρεση της ληγμένης ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας, οπότε προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται ειδικότερα στο ανωτέρω άρθρο).³

2.2. Περαιτέρω, η Ενημερότητα Πτυχίου, ως διοικητική πράξη, είναι εξοπλισμένη με το τεκμήριο νομιμότητας, για όσο χρόνο δεν έχει ανακληθεί από την εκδούσα αρχή ή δεν έχει ακυρωθεί με δικαστική απόφαση. Τούτο έχει την έννοια, ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τη δεχθεί ως έχει, χωρίς να δύναται να αμφισβητήσει την ακρίβεια των αναγραφόμενων σ' αυτήν στοιχείων ή την ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που υποβλήθηκαν από την εργοληπτική επιχείρηση για την έκδοσή της,⁴ με μόνη εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται ότι υπάρχει υπέρβαση του συνολικού κατά τάξη ΜΕΕΠ ανεκτέλεστου εργολαβικών συμβάσεων. Η εξαίρεση όμως αυτή αφορά σε ευθεία παράβαση των ουσιαστικών νομοθετικών διατάξεων περί ορίων ανεκτελέστου και δεν συνιστά παράβαση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό.

3. Με βάση τα προαναφερθέντα η απάντησή μου στο υποβληθέν ερώτημα έχει ως εξής: Οι διαγωνιζόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις που λαμβάνουν μέρος με Ενημερότητα Πτυχίου σε διαγωνισμό που δημοπρατείται με το πρότυπο τεύχος διακήρυξης Τύπου Β' δεν υποχρεούνται να προσκομίσουν πέραν της Ενημερότητας Πτυχίου και υπεύθυνη δήλωση για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών τους συμβάσεων, ακόμη και αν αυτό (το ανεκτέλεστο) έχει μεταβληθεί από τον χρόνο έκδοσης της Ενημερότητας Πτυχίου.

Με εκτίμηση,

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος.

³ Ε.Α. ΣτΕ 400/2005, 559/2005, 681/2005, 780/2005

⁴ Ε.Α. ΣτΕ 1030/2005.